

Gomila.

Dva hrasta tam nad senožetjo stojita
 In veje med veje si križem molita
 In rasteta, drugi na drugem sloneč,
 Orjaški mejnik košenini
 In kôscem za senco v vročini,
 Dve celi stoletji in morda še več.

Na bratskih drevesih pa čudno gibánje,
 Je tóžno ihtenje in milo ječanje,
 Naj míren je, ali naj giblje se zrak;
 Ko noč se čez zemljo razljuje,
 Na hrastih ti nekdo upije,
 Da jadno razlega na daleč se v mrak.

Tu kôscem petero noč nékdaj zaloti;
 Rekó si med sabo: »Tema bo po póti,
 Saj ímamo ogenj in vino in kruh:
 Pri ognju večerjo povzijmo,
 Pod hrastoma mirno zaspímo,
 Le naj se repénci in straši nas duh.«

Zasveti se ogenj in moztvo poleže,
 Vsak vreže si kruha, po sodčeku seže,
 In glasno smejanje v temó se gubi.
 Nad kôsci pa dih zašepeče,
 In čuj, čuj glasove ječeče:
 Pravice, pravice — med svetom več ni!

Vsa družba umolkne, jej sapa zastaja,
 A klic se ponavlja in zopet prihaja;
 Pod hrastoma kôscem postaja tesnó,
 Nihče se ne upa dahníti,
 Domu se bojijo oditi,
 Pa glas ne poneha, razgraja celó.

Glej, mož se najmlajši vjunači in pravi:
 »He, kôsci, možjé, ne bodimo metljavi:
 Nekdo je prisegel — ljudje govore —
 Po krivem za hrasta mejnika,
 Zato se tod duša potika;
 Čemu bi se bali, bodimo možjé!«

Že pozna je noč, in še bolj duh upije,
 Da votlo razlega se v gorske samije:
 »Pravica, pravica, ki v svetu je ni!«
 In jadno odmeva lesovje,
 In drage, čeri in hribovje:
 »Pravice dandanes med svetom res ni!«

Ko zopet in zopet kričt jokajoče,
 Da groza pretresa možake čujoče,
 Pa glej ga, kaj pravi najmlajši možak:
 »Zakaj bi zadiral se góri?
 Le tiho! Molčé se pokóri!
 Zakaj pa prisegaš po krivem, dušák!«

Oj groza, oj groza, kaj žvižga, rujove,
 In znaša sém listje, seno in mahove...?
 Možaki bežé, kar je možno, domú,
 Le eden razsrjen se ruje,
 Usiplje se nadenj zmir huje
 Za kupom kup listja, sena in mahú...

In danes je tukaj orjaška gomila,
 Ki kôscia predrznega je udušila,
 Zdaj ljud senožeti »Gomila« velí,
 Kjer dvojen zdaj glas se razlega:
 »Gorjé mu, kdor krivo prisega«,
 In drugi: »Pravice med svetom več ni!«

A. H.

